

KANI

Kani on verrattain pitkäikäinen lemmikki. Se elää keskimäärin 5-8 vuotta, mutta voi elää jopa yli kymmenvuotiaaksi. Tämä on otettava huomioon kania hankittaessa: kani on pikkujyrsijää huomattavasti työläämpi hoidettava, ja siihen on oltava valmis sitoutumaan lähes yhtä pitkäksi aikaa kuin koiraan. Kanit ovat lemmikkeinä yleisiä. Vastoin yleistä käsitystä kani ei ole jyrsijä, vaan kuuluu kaniinieläimiin. Kaneja on olemassa useita eri rotuja, jotka eroavat toisistaan suurestikin koon, ulkonäön ja luonteen puolesta. Kääpiökanit ovat useimmiten niitä helppohoitoisempia. Tilantarvekin on kääpiöroduilla aivan erilainen kuin jättikaneilla. Useimmat lemmikkikanit ovat edelleenkin risteytyskaneja tai ns. maatiaiskaneja.

UROS VAI NAARAS – YKSI VAI KAKSI?

Uroskanit ovat usein lemmikkeinä miellyttävämpiä kuin naaraat. Naaraskanit saattavat puolustaa pesäänsä hyvinkin aggressiivisesti. Urokset ovat naaraita leppoisampia. Niillä on kuitenkin taipumuksena merkeillä reviiiriään virtsallaan, minkä vuoksi ne on syytä kastroida. Kahdesta kanista on aina seuraa toisilleen. Kaksi naarasta tulevat yleensä toimeen samoin kuin naaras ja kastroidu uros. Urokset sen sijaan tappelevat keskenään eikä niitä sen vuoksi tule koskaan pitää yhdessä. Naarasta ja leikkaamatonta urosta ei luonnollisestikaan voi pitää yhdessä, koska seurauksena olisi hallitsematon poikastulva ja emon rasittuminen. Jotkut pitävät kaninsa seurana myös marsua, mutta tämä ei ole suositeltavaa. Kani saattaa tahattomastikin vahingoittaa pienempää marsua hengenvaarallisesti, ja lisäksi kaneilla melko yleisesti piilevänä esiintyvä pasteurella-bakteeri voi olla marsulle kohtalokas.

KANI TULEE KOTIIN

Ennen kuin haet kanin uuteen kotiinsa, sillä tulee olla häkki valmiiksi sisustettuna odottamassa. Anna kanin ensin rauhassa totuttautua uuteen ympäristöönsä. Tämän jälkeen kania voi alkaa silitellä ja muutenkin käsitellä. Kanit ovat harvoin niin arkoja kuin esim. marsut tullessaan uuteen kotiin. Ne ovat varsin nopeasti valmiita tutkiskelemaan uutta ympäristöään ja tutustumaan omistajiinsa.

KANIN KÄSITTELY

Kanit ovat hyvin seurallisia ja nauttivat yleensä käsittelystä ja rapsuttelusta. Naaraat eivät kuitenkaan aina välttämättä ole kovin ihastuneita sylissä pitämiseen. Kania nostetaan tukevasti toisella kädellä rintakehän alta ja toisella takapuolesta kannatteleamalla. Kania pidellään niin, ettei se pääse rimpuilemaan. Jos kani pääsee potkimaan takajaloillaan kovasti sylissä ollessaan, se voi vahingoittaa selkensä pahoin. Kania sylissä pidettäessä täytyy myös varoa, ettei se pääse hyppäämään korkealta. Kania ei missään

tapauksessa saa nostaa korvista. Kanin käsittelylle täytyy varata aikaa joka päivä.

HÄKKI JA TARVIKKEET

Kanin häkkiin pätee sääntö "mitä suurempi, sen parempi". Kääpiökanin häkin tulee olla pohjapinta-alaltaan vähintään 50 x 100 cm. Mitä suurempi rotu, sitä suurempi täytyy häkinkin olla. Itse kanin hankintakustannukset jäävät pieniksi verrattuna häkin hankintaan, joka maksaa helposti yli 300 euroa. Kania ei tulisi pitää koko päivää häkkiin suljettuna, vaan mieluiten vapaana asunnossa. Jos tämä ei ole mahdollista, tulisi kanin häkki ainakin sijoittaa huoneeseen, jossa kani voi jaloitella vapaasti. Ulkonakin kania voi periaatteessa pitää, mutta eri asia on, onko järkeä yleensä hankkia lemmikkiä jos sen telkeää ulos kaninkoppiin eroon muusta perheestä. Kanihäkin perustarvikkeita ovat tarpeeksi suuri pesäkoppi, painava ruokakuppi, juomapullo, vessalaatikko, heinähäkki, mineraalikivi sekä kalkkikivi. Lisäksi häkkiin on syytä laittaa oksia, joita kani voi jyrsiä. Kuivikkeeksi soveltuu tavallinen kutterinpuru. Vessalaatikkoon kannattaa laittaa esim. Pellex-purupellettiä. Paakkuuntuvaa kissanhiekkaa laatikkoon ei saa laittaa, sillä kani saattaa syödä sitä. Mikäli kani osaa käyttää vessaa, käyvät itse häkin kuivikkeeksi myös heinä, olki tai vaikkapa räsymatto. Vessalaatikko on hyvä siivota usein, omistajan nenä kyllä kertoo milloin se on tarpeen. Häkki siivotaan n. kerran viikossa.

RUOKINTA

Kanin perusravintoa on hyvälaatuinen kuiva heinä. Sen lisäksi annetaan joko jyvasekoitusta tai täysravintopellettiä. Pelletti on ravintoarvoiltaan parempaa kuin jyvaseos ja se myös lihottaa vähemmän. Sopivia pellettejä ovat esim. Genesis ja Altromin. Heinäpellettiä ei kannata ostaa, sillä kanit eivät juuri pidä niistä ja niiden ravintoarvo on lähes olematon. Lisäksi kanille annetaan kohtuudella tuoreravintoa. Apilaa tai kaalia ei pidä antaa, kuten ei myöskään sitrushedelmiä. Vääränlainen ruokinta saattaa aiheuttaa ripulia, ummetusta sekä leukapaiseita. Kannattaa aina noudattaa ruokinnassa kasvattajan antamia ohjeita.

TURKIN JA KYNSIEN HOITO

Lyhytkarvaistakin kania kannattaa harjata säännöllisesti. Harjaaminen poistaa kuollutta karvaa ja parantaa verenkiertoa. Tietysti se on myös mukavaa kanin ja omistajan yhdessäoloa. Sopiva harja on esim. vauvan pehmeä harja. Pitkäkarvaiselle kanille turkin säännöllinen hoito on erittäin tärkeää, jottei karva takkuuntuisi ja huopaantuisi. Angorakanin turkki täytyy myös keritä säännöllisesti. Älä hanki angorakania ellet ole täysin varma että jaksat hoitaa sen turkin kunnolla. Kanin kynnet tulee leikata n. joka toinen viikko jotteivät ne kasvaisi liian pitkiksi. Liian pitkät kynnet vääntävät kanin varpaat väärään asentoon jolloin liikkuminen vaikeutuu. Kani on hyvä totuttaa pienestä pitäen kynsien leikkaamiseen. Oikea asento kynsien leikkuussa on pitää kania selällään. On tärkeää ettei kani pääse hyppäämään tästä asennosta pois,

koska se voi silloin vahingoittaa itseään. Vaaleat kynnet on helppo leikata valoa vasten, tummissa täytyy opetella tuntemaan kynsien oikea muoto ja leikata sen mukaisesti vähän kerrallaan. Myös eläinlääkärit sekä monet eläinkaupat voivat leikata kanin kynnet, mutta omistajan pitäisi opetella tekemään se itse. Toinen henkilö voi auttaa esim. pitämällä kania tukevasti paikoillaan.

LIIKUNTA

Kani tarvitsee runsaasti mahdollisuuksia liikkumiseen pysyäkseen onnellisena. Kaikkein ihanteellisimmassa tapauksessa kani saa olla asunnossa vapaana jatkuvasti niin, että käy häkissään vain syömässä ja tarpeillaan. Jos kania ei voi pitää koko ajan vapaana, sillä tulisi ainakin olla mahdollisuus päästä häkistä vapaaksi useaksi tunniksi päivässä. Kesällä myös ulkotarha on hyvä vaihtoehto vapaana pitämiseksi. Yöksi kani otetaan sisälle, tai sitten sille on varattava varmasti tarpeeksi lämmin ja kuiva koppi. Kania vapaana pidettäessä täytyy varmistaa, ettei se pääse jyrsimään sähköjohtoja. Samassa tilassa ei myöskään saa olla koiria tai kissoja. Kilteinkin kotikoira saattaa reagoida ympäriinsä pomppivaan saaliseläimeen viettinsä mukaisella tavalla.

